

RECTIFICATIE

In *Bijenhouden 2020* – nr. 2 stond onder de titel ‘Bijenwolken’ een tweetal korte interviews afgedrukt. Een daarvan was met Astrid Schoots. Door een vergissing van de redactie werd in *Bijenhouden 2020-2* een verkeerde versie afgedrukt. Dit is de juiste versie.

Bijenwolken

Praktijkervaringen met zwermen

Rob van Hernen uit Hattem en Astrid Schoots uit Olst zijn bekende imkers. Rob is bekend van zijn bijenbedrijf met authentieke korven en Astrid is bekend als bd’er, dirigent en producent van een aantal mooie YouTube-filmpjes. Ze maakte bovendien ooit deel uit van de redactie van dit blad. Ze hebben gemeen met elkaar dat ze hun bijenvolken laten zwermen. Wat nemen zij waar in de zwermtijd? Hoe gedragen zwermdende bijen zich? Rob en Astrid kletsen geen boekjes na, maar vertellen wat ze ervaren.

ASTRID SCHOOTS

Wanneer komen de voorzwermen af? Durf je daar iets algemeen over te zeggen?

Vaak komen ze voor het middaguur af, dus zo rond 11.00 uur. Mijn ervaring is dat het niet per se stralend weer hoeft te zijn. Ze kunnen ook best bij bedekt weer vertrekken. Soms klusteren ze de dagen tevoren wat rond het vlieggat, maar op de ochtend zelf zie je met een beetje geluk alleen de onrust vlak voor het zwermen. Door de dekplank kan je ze dan zien rennen en botsend opjutten, maar dan is het zwermen al aan de gang. En dan gaat het heel snel, ze stromen eruit als lauwe honing! Toen ik nog in Zeist woonde, had ik de eerste voorzwermen vaak al eind april. Nu ik in Salland woon in een minder rijk drachtgebied, komen ze pas half mei op zijn vroegst.

En de nazwermen? Zeg daar eens iets algemeen over?

Dat direct na het tuten en kwaken de nazwerm kan afkomen merk ik zelden of nooit. Er zitten gerust een of meer dagen tussen. Soms kan een volk wel vijf dagen een tuter hebben, zelfs als het redelijk zwermweer is. De tuter is al op afstand te horen in ons stille buitengebied. Ik ben op zulke dagen de hele dag rond de bijenstal aan het werk en sta er ook steeds met mijn neus bovenop. Als het echt koud en kil is, komen de nazwermen niet af, maar ze kunnen wel snel tussen een paar zachte zomerbuitjes door vertrekken. Over rare tuters gesproken, ik maak zelfs mee dat een moeder dagenlang blijft tuten als de nazwerm al lang gehuisvest is en de ratenbouw al flink op gang is gekomen! Er gaat dus vaak veel meer tijd dan een week overheen, voordat de nazwerm afkomt. Het overkomt me vaak dat ik denk, die komen niet meer, en dan hup, tien dagen later, dan komt er toch een.

Ondertussen merk ik wel dat ik de dingen waar jij naar vraagt, niet meer zo exact registreer. In het verleden ben ik daar zeer fanatiek in geweest, maar langzamerhand heb ik de volken meer hun gang laten gaan en ben minder gaan ingrijpen. Nu richt ik me meer op goede huisvesting en volg met interesse hun natuurlijk gedrag - bijvoorbeeld hoe lang er getuterd wordt! Geen gedoe meer met honing oogsten, bakken erop, eronder of eraf, maar stabiele korven en klossen. En de volken doen het prima.

Komt het voor dat een volk ‘kaalzwermt’, zoals dat heet?

Bij mij komen er meestal maar één of twee nazwermen af. Kaalzwermen maak ik nooit mee, er blijft altijd een goed volk over. De bijen weten zelf wel wat een goede verhouding is tussen de volksgrootte en de beschikbare dracht. Er is hier ’s zomers weinig dracht, misschien dat dat een verklaring is, ik weet het niet. Ik merk wel dat de volksgrootte altijd in verhouding blijft tot de behuizing. Naast verschillende soorten kasten heb ik zoals gezegd ook korven en klossen: een enorme holle beukenklos bijvoorbeeld herbergt een enorm groot volk, maar in de kleine antieke korf zit alle jaren een mooi compact volkje wat op een paar kilo overwintert.